

MUUT MENETELMÄT KANNAN SUOJELEMISEKSI

Geenitutkimus

Nykyaikaisin DNA-tutkimusmenetelmän on mahdollista identifioida yksittäinen koira. Useiden kahden erillisen koirakannan yksilöiden DNA-tunnustustietojen avulla voidaan laskea näiden koirakantojen suhteellinen etäisyys toisistaan. Tällä menetelmällä voidaan selvittää myös lappalaiskoirien eri sukulinjojen eriytyneisyyttä toisistaan. Menetelmän etu verrattuna Kennelliiton rekisteriin kirjattuihin sukulaisuustietoihin on kiistaton. Rekisterin polveutumistiedot ovat rajalliset, lapinkoirilla useimmiten 12-17 sukupolvea, sitä varhaisempi sukulaisuus ei tule esille. Lisäksi rekisteritietoihin sisältyy aina virhemahdollisuuksia, joita ei voi tarkistaa (esim. väärin kirjatut vanhemmat). Yksilön DNA:han perustuva tutkimustieto antaa sen sijaan varmempaa perustietoa polveutumisesta ja kerran tehtynä sitä voidaan pitää myös koirayksilön tunnustustietona.

DNA-tutkimusten avulla voidaan lähitulevaisuudessa selvittää myös koirayksilöiden perinnöllisten sairauksien kantajuutta. Näin saadaan täsmätietoa, jota voidaan käyttää perinnöllisiä sairauksia ennaltaehkäisevään työhön.

Yhteistyö

MTT:n kanssa

PLS toimii hyvässä yhteistyössä Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) alkuperäiskantojen tutkijoiden kanssa. Olemme saaneet tilaisuuksiimme asiantuntevia luennoitsijoita. Tutkija Juha Kantanen on selvittänyt maatiaiskantojen tutkimusmenetelmiä myös kirjoituksissaan Reviirissä. Paimensukuinen lapinkoira on esiintynyt yhdessä muiden alkuperäisrotujen ja kantojen kanssa erilaisilla messuilla ja MTT:n esitteissä.

Kaikkien maatiaiskotieläinten suojeleminen on pitkälti harrastajien ja kotieläinammattilaisten varassa. Ilman maatiaisuutta ja alkuperäisiä suomalaisia rotuja arvostavia sinnikkäitä ihmisiä meillä ei enää olisi länsisuomenkaria, kyyttöä eikä lapinlehmää, ei valkeita, kainuunharmaita ja ruskeita suomenlampaita, ei maatiaiskanoja, ei suomenvuohta eikä suomenhevosen työhevosjalostuslinjaa. Paimensukuinen lapinkoira puolestaan olisi sekoittunut suomenlapinkoiran rekisterin sisällä.

Tällä hetkellä paimensukuisen lapinkoiran kanta on niin suuri ja geneettisesti laaja, että se säilyy luonnollisen lisääntymisen avulla, eikä siten näytä olevan tarvetta sperman- tai alkioidenpakastamiseen.

Tulevaisuudessa olisi toivottavaa päästä yhteistyöhön muiden pohjoismaiden alkupe- räiskantojen tutkijoiden ja maatiaisjärjestöjen kanssa. Nämä yhteydet löytyvät luontevimmin MTT:n kautta.

Lähdeaineistoa:

- ♣ MTT:n kotisivut <http://www.mtt.fi/>
- ♣ KANTANEN, J. 2002. DNA-tutkimukset valottavat koiran evoluutiota. Lapinkoiralehti Reviiri 3/2002: 6-7.
- ♣ KANTANEN, J. 1996. Paimensukuisen lapinkoiran monimuotoisuuden säilyttäminen. Lapinkoiralehti Reviiri 1/1996: 8-9.
- ♣ Finnzymes Diagnostics Home page: <http://diagnostics.finnzymes.fi>

